

Η ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΜΑΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ*

Υπό

ΑΝΝΑΣ ΣΤΕΛΕΤΑΡΗ

Διπλωματούχου Μαίας Μαιευτηρίου
«Μαρίνα Ήλιάδης»

Συχνά επίσης έχουμε την περίπτωση δευτέρου και τρίτου εξώγαμου παιδιού από την ίδια μητέρα και διαφορετικό κάθε φορά πατέρα. Τα περιστατικά αυτά θέλουν ιδιαίτερη μελέτη και προσοχή, διότι, ως επί το πλείστον, προϋποθέτουν μια ανώμαλη ψυχολογική κατάσταση αυτής της γυναίκας, συνυφασμένη με μία ακόμη πιο ανώμαλη κοινωνική προσαρμογή. Θα ήταν ευχής έργον αν αντιμετωπίζοντας η Μαία όλες αυτές τις περιπτώσεις μπορούσε να συνεργασθῆ με μία ώρινωμένη προσπάθεια ειδική για τὰ κοινωνικά προβλήματα.

Αν π.χ. δίπλα στο Κέντρο Βρεφῶν εἴχαμε και ένα Κέντρο Ἀναμορφώσεως και Διαπαιδαγωγήσεως αὐτῶν τῶν μητέρων, οὕτως ὥστε, ζῶντας ἕνα χρονικό διάστημα μέσα σ' αὐτὸ ἢ ἐξώγαμος μητέρα, νὰ ἀποκτήσῃ κατὰ τὸ δυνατόν σωστὴ κοινωνικὴ προσαρμογὴ, νὰ μορφωθῆ, νὰ μάθῃ μιὰ τέχνη καὶ νὰ ἀποκτήσῃ τὴν δύναμι πού χρειάζεται με μιὰ ψυχολογημένη ἄσκησι τῆς βουλήσεως γιὰ νὰ ξεφεύγῃ ἀπὸ τὸν μοιραῖο κύκλο πού τὴν τυλίγει, τὴν κάνει νὰ ἀσφυκτιᾷ καὶ τῆς στερεῖ τὴν φυσιολογικὴ καὶ ζωογόνο ἀναπνοὴ τῆς οἰκογενειακῆς χαρᾶς, τῆς τιμίας ἐργασίας, τῆς νομίμου συζυγικῆς ζωῆς καὶ τῆς νομίμου μητρότητος. Καὶ ἀκόμη περισσότερο, νὰ μάθῃ ἢ ἐξώγαμος μητέρα νὰ κατανοῆ, νὰ διαπιστώσῃ καὶ νὰ συναισθάνεται τὴν εὐθύνη της γιὰ τὴν ἀνεπανόρθωτη καταστροφὴ πού ὁ τρόπος τῆς ζωῆς της δημιουργεῖ ἀπέναντι τοῦ

ἑαυτοῦ της πρῶτα καὶ ἀπέναντι τῶν συνανθρώπων της ἔπειτα.

Ἡ ἔλλειψις λοιπὸν αὐτῆς τῆς θετικῆς συνεργασίας δημιουργεῖ γιὰ τὴν Μαία πού νοιώθει τὴν ἱερὴ ὑποχρέωσι νὰ γίνῃ κοινωνικὴ ἐργάτις καὶ νὰ ἀνεβάσῃ τὸ ἐπάγγελμα της στὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς, πολὺ μεγαλύτερη τὴν ὑποχρέωσι νὰ ἐτοιμάσῃ καὶ νὰ ἐφοδιάσῃ τὸν ἑαυτόν της, γιὰ νὰ ἔχῃ ἔτσι νὰ δώσῃ ὅ,τι καλύτερο μπορεῖ σ' αὐτὰ τὰ δύσκολα καὶ κατηγορικὰ μονοπάτια πού τόσο συχνὰ αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα καὶ αὐτὴ ἡ ἀποστολὴ θὰ τὴν ὀδηγήσουν. Πολὺ χρησιμὴ, ἀποδοτικὴ καὶ ἐνδεδειγμένη θὰ εἶναι ἐπίσης ἡ καλὴ συνεργασία της με τὴν Ἐπισκέπτρια Ἀδελφὴ καὶ τὴν Κοινωνικὴ Λειτουργό, ὅταν βέβαια ὑπάρχουν στὴν περιφέρειά της. Ἡ ἀνταλλαγὴ τῆς πείρας τους, πού θὰ βασίζεται πάνω στὰ ἑλληνικὰ ἦθη καὶ ἔθιμα καὶ στὴν χριστιανικὴ διδασκαλία καὶ ἠθικὴ, θὰ εἶναι σπουδαιοτάτη σὲ ἀποτελέσματα.

Ἴδιαιτέρα εὐθύνη δημιουργεῖ γιὰ τὴν Μαία τὸ ἐξώγαμο παιδί αἰμομιξίας, διότι ἡ περίπτωσις αὐτὴ διώκεται ποινικῶς καὶ αὐτεπαγγέλτως καὶ δικάζεται ὡς κακούρηγμα. Ἀπέναντι λοιπὸν σ' αὐτὴν τὴν κατάσταση, ἡ θέσις της εἶναι πολὺ λεπτὴ, ἀλλὰ καὶ ὑπεύθυνη. Βεβαίως ἀπὸ τὸ Νόμο ὑποχρεοῦται νὰ καταγγεῖλῃ τὸ περιστατικὸ σὲ οἰανδήποτε Ἀνακριτικὴν Ἀρχὴν (Εἰσαγγελίαν, Χωροφυλακὴν, Εἰρηνοδίκην κλπ.). Ἀλλὰ ποτὲ δὲν θὰ εἶναι στὴν καταγγελία της αὐτὴ ἀπόλυτη, ὅσο βεβαία καὶ ἂν εἶναι γιὰ τὴν ἀλήθεια τοῦ περιστατικοῦ. Ἡ ἐνέρ-

* Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο φύλλο.

γιαὶ τῆς πρέπει νὰ εἶναι πάρα πολὺ προσεκτική καὶ ἐπιφυλακτική, ἀλλὰ καὶ σταθερή.

Προσοχὴ καὶ ἐπιφύλαξι, διότι πάντοτε ὑπάρχει ἡ πιθανότης νὰ μὴν εἶναι ἀπόλυτα βέβαιη ἡ αἰμομιξία, καὶ διότι τὸ οἰκογενειακὸ δρᾶμα ποὺ θὰ δημιουργηθῆθῆ θὰ εἶναι τραγικὸ στὶς συνέπειές του. Ἀλλὰ καὶ σταθερότητα, ποὺ θὰ ἀποτρέψῃ τελείως τὴν ἀνοχή καὶ τὴν συνέχισι μιᾶς τέτοιας βδελυρότητος.

Ἡ κρίσις τῆς, ὅταν θὰ διαπνέεται ἀπὸ ἀληθινὸ ἀνθρωπισμὸν, θὰ βρῆ καὶ στὴν περίπτωσι αὐτὴν τὴν ὀρθὴ συμβουλὴ ποὺ θὰ συντελέσῃ σημαντικὰ νὰ ἀντιμετωπισθῆ ἡ κατὰστασις μετὰ ψυχραιμίᾳ καὶ λογικῇ.

Ἀλλὰ τὰ διάφορα περιστατικὰ ποὺ περιπλέκονται μετὰ τὸ ὅλον πρόβλημα τοῦ ἐξώγαμου παιδιοῦ δὲν τελειώνουν ἕως ἐδῶ. Ἡ πείρα, ποὺ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου θὰ

πλουτίσῃ τὴν Μαῖα, θὰ εἶναι πολὺμορφη.

Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ περιστατικὰ, περνώντας τόσο πολὺ κοντὰ τῆς, θὰ ζητοῦν κάθε φορὰ μιὰ λέξι, μιὰ συμβουλὴ, μιὰ γνώμη, μιὰ συμπαράστασι. Μπορεῖ νὰ τὴν ἀρνηθῆ; Ἐὰν ἦταν σὰ νὰ ἀρνιόταν ὅλη τῆς τὴν ἐπαγγελματικὴ ἀλλὰ καὶ τὴν γυναικειὰ τῆς προσωπικότητα. Ἐὰν τὴν δώσῃ λοιπὸν αὐτὴν τὴν συμπαράστασι, καὶ ὅσο μπορεῖ περισσότερο συνειδητά.

Βεβαίως τὸ μεγάλο πρόβλημα τοῦ ἐξώγαμου παιδιοῦ δὲν θὰ περιμένῃ κανεὶς νὰ ὀδηγῆται κάθε φορὰ στὴν λύσι τοῦ ἀπὸ τὴν Μαῖα μόνον. Σίγουρα δὲν μπορεῖ μόνη τῆς νὰ φέρῃ μεγάλα ἀποτελέσματα. Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ ἔχει ἀξία εἶναι νὰ μὴν παραλείψῃ αὐτὸ τὸ μικρὸ, τὸ ἐλάχιστο ἔστω, ποὺ μπορεῖ. Καὶ μέσα σ' αὐτὴν τὴν προσπάθειᾳ κρύβεται ὅλο τὸ ἀληθινὸ νόημα τῆς ἀποστολῆς τῆς.

ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Τὰ κοινωνικὰ νοσήματα εἶναι ἐπίσης τὸ πρόβλημα ποὺ συχνὰ θὰ συναντήσῃ ἡ Μαῖα καὶ ποὺ ὁ χειρισμὸς του θέλει ιδιαίτερη προσοχή.

Καὶ πρῶτα ἡ ἀντιμετώπισις του θὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὴν Μαῖα γνώσεις ποὺ ξεπερνοῦν τὰ ὅρια τῆς Μαιευτικῆς, γι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ οἱ γνώσεις αὐτὲς τῆς παρέχονται πλούσια μέσα στὴ Σχολή. Μαζὺ ὅμως μετὰ τίς γενικὲς αὐτὲς γνώσεις χρειάζεται ἐκ μέρους τῆς Μαίας μεγάλη παρατηρητικότητα καὶ ἀντίληψις, συγχρόνως δὲ σταθερότητα στὶς ἐνέργειές τῆς, τόσο κοντὰ στὴν οἰκογένεια ὅσο καὶ στὶς ἀρμόδιες κρατικὲς ὑπηρεσίες, μετὰ τίς ὁποῖες ἡ περίπτωσις ἐπιβάλλει τὴν στενωπάτη συνεργασία τῆς.

Κοινωνικὰ νοσήματα λέγονται τὰ νοσήματα ποὺ ὀφείλονται ἀποκλειστικῶς εἰς κοινωνικὰ αἴτια, ὅπως π.χ. εἰς τὴν ὁμαδικὴ διαβίωσι τῶν ἀνθρώπων, εἰς τὴν πυκνοκατοικίῃσιν, ἢ ὁποῖα, ἐπὶ πλέον, πολλὰς φορὰς δημιουργεῖ καὶ τὴν ἐπιδημικὴ μορφή αὐτῶν τῶν νοσημάτων, καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς τὸν διαχωρισμὸ τῆς κοινωνίας σὲ τάξεις, ποὺ διαφέρουν μετὰξὺ των ὡς πρὸς τὰ μέσα συντηρήσεως, ἀπὸ τὰ ὁποῖα (διατροφή, κατοικία

καὶ κλπ.) ἐξαρτᾶται ἡ συντήρησις, ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ ἄμυνα τοῦ ὀργανισμοῦ.

Διὰ τὴν ἀνάπτυξι τῶν κοινωνικῶν νοσημάτων ὑπάρχει ἀκόμη ὁ μεγάλος παράγων τῆς ἀγνοίας τῶν στοιχειωδῶν κανόνων τῆς ὑγιεινῆς καὶ ἐν γένει ὁ παράγων τῆς ἐλλιποῦς μορφώσεως καὶ διαπαιδαγωγώσεως τοῦ λαοῦ, μαζὺ μετὰ τὴν ἐλλιπῆ καὶ ἀνθυγιεινὰ μέσα τῆς ψυχαγωγίας.

Τὰ σπουδαιότερα ἀπὸ τὰ νοσήματα αὐτά, τὰ ὁποῖα καὶ συχνότερα θὰ συναντήσῃ ἡ Μαῖα στὴν ἐξάσκησι τοῦ ἐπαγγέλματός τῆς, εἶναι ἡ φυματίωσις, τὰ ἀφροδίσια νοσήματα, τὸ τράχωμα, ὁ ἀλκοολισμὸς καὶ αἱ ψυχικαὶ νόσοι.

1) Φυματίωσις. Εἶναι τὸ κοινωνικὸ νόσημα τὸ ὁποῖον, συνδεόμενον μετὰ τὴν ἐγκυμοσύνη καὶ τὸν τοκετό, δημιουργεῖ ἕνα τεράστιο κοινωνικὸ πρόβλημα ποὺ δὲν μπορεῖ ἀλλὰ οὔτε καὶ τῆς ἐπιτρέπεται νὰ παραγνωρίσῃ ἢ νὰ ἀγνοήσῃ ἡ Μαῖα.

Δύο εἶναι οἱ σπουδαιότερες εὐθύνες ποὺ τῆς δημιουργοῦνται ἀπὸ τὴν ἐπαφή τῆς μετὰ τὸ πρόβλημα αὐτό: ἡ εὐθὺνὴ γιὰ τὴν μητέρα καὶ ἡ εὐθὺνὴ γιὰ τὸ παιδί.

Ἄς δοῦμε πρῶτα τὴν μητέρα. Ἐὰν ἡ γυ-

ναῖκα ξέρη ὅτι εἶναι φυματικὴ καὶ τὸ πῆσθην Μαῖα κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐγκυμοσύνης, τὸ πρῶτο τῆς καθήκον εἶναι νὰ τὴν παραπέμψῃ σὲ εἰδικὸ φυματιολόγο, νὰ τῆς συστήσῃ δὲ νὰ τὴν παρακολουθήσῃ ἰατρὸς Μαιευτῆρ. Ἐπιβάλλεται ἐπίσης νὰ μὴν τὴν ἀφήσῃ νὰ γεννήσῃ σπῆτι τῆς, καὶ πολὺ περισσότερο εἴαν μένη στὸ χωριό, ἀλλὰ νὰ τὴν στείλῃ σὲ Μαιευτήριον ἢ, ἀκόμη καλύτερα, σὲ μαιευτικὸ τμήμα Γενικοῦ Νοσοκομείου, ὅπου θὰ μπορούν νὰ τὴν περιθάψουν ὅσο εἶναι δυνατὸν γρηγορώτερα καὶ ἀποτελεσματικώτερα.

Καθήκον τῆς Μαῖας εἶναι νὰ πρωτοστατήσῃ καὶ νὰ συμπαρασταθῇ σὲ κάθε ἐνέργεια ποὺ θὰ ἀπαιτήσῃ ἢ διαδικασία αὐτῆς τῆς μεταφορᾶς καὶ καθήκον τῆς ἐπίσης εἶναι νὰ συμβουλευέσῃ, νὰ ὀδηγήσῃ καὶ νὰ διευκολύνῃ τόσο τὴν ἴδια ὅσο καὶ τοὺς δικούς τῆς σὲ ὅ,τι πρέπει νὰ κάνουν γιὰ νὰ θεραπευθῇ ἢ μητέρα ἀλλὰ καὶ νὰ προστατευθῇ τὸ νεογέννητο ἀπὸ τὴν μόλυνσι.

Ἰδιαιτέρη κοινωνικὴ εὐθύνη δημιουργεῖ γιὰ τὴν Μαῖα ἢ περιπτώσις τῆς φυματικῆς μητέρας ποὺ ἀγνοεῖ τὴν κατάστασί τῆς, ἢ τῆς μητέρας ποὺ ἀπὸ κακῶς ἐνοουμένη ντροπὴ προσπαθεῖ νὰ κρύψῃ τὴν ἀρρώστια τῆς. Καὶ στὴν μία καὶ στὴν ἄλλη περίπτωσι, τὸ λεπτομερὲς ἱστορικὸ ποὺ θὰ τῆς πάρῃ μαζὺ μὲ τὴν προσεκτικὴ παρατήρησι τῆς ὅλης καταστάσεως τῆς γυναικὸς θὰ ὀδηγήσῃ τὴν Μαῖα στὴν ὑποψία τῆς ἀρρώστιας. Ἡ δὲ ὅλη τῆς συμπεριφορὰ, τὸ εἰλικρινὲς ἐνδιαφέρον τῆς, ἢ λεπτότης τῆς καὶ ἢ ψυχικὴ ἐπαφὴ ποὺ θὰ δημιουργήσῃ μὲ τὴν πελάτισσά τῆς θὰ κερδίσουν τὴν ἐμπιστοσύνη τῆς καὶ θὰ προκαλέσουν τὴν αὐθόρμητη ἐξομολόγησί τῆς ἂν τὸ ξέρῃ καὶ τὸ κρύβῃ, θὰ τῆς δώσουν δὲ θάρρος στὴν περίπτωσηι ποὺ δὲν τὸ ὑποπτεύεται κἀν. Ἡ φτώχεια ποὺ μπορεῖ νὰ συνοδεύῃ καὶ τὴν περίπτωσηι αὐτὴ ἐπιβάλλει στὴν Μαῖα τὸ καθήκον νὰ φροντίσῃ προσωπικὰ νὰ ἐξετασθῇ ἢ γυναικὸ ἀπὸ κρατικὸ ἀντιφυματικὸ ἱατρεῖο, ποὺ στίς ἐπαρχίαις σήμερα ἔδρευει συνήθως στὸ Ὑγειονομικὸ Κέντρο.

Τὸ νεογέννητο βρέφος ἀπὸ φυματικὴ μητέρα (καὶ φυματικὸ γενικῶς περιβάλλον) πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ τὸ ἀντικείμενο μεγάλου

μέρους τοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς Μαῖας. Ἐξετάζοντας καὶ κατανοώντας τὴν κατάστασι, τίς εἰδικὲς συνθήκας ποὺ περιβάλλουν κάθε οἰκογένεια, εἶναι ἀπαραβάτο καθήκον τῆς νὰ καταβάλλῃ κάθε προσπάθεια ποὺ θὰ συντελέσῃ στὴν προστασία τοῦ βρέφους ἀπὸ τὴν μόλυνσι. Καὶ ἡ πρώτη ἀπὸ τίς προσπάθειές τῆς περιλαμβάνει στὴν διαφώτισι τόσο τῆς μητέρας ὅσο καὶ τῶν ἄλλων μελῶν τῆς οἰκογενείας γύρω ἀπὸ τὸ ζήτημα αὐτό.

Βεβαίως, τὸ ἰδεῶδες θὰ ἦταν νὰ εἶχαμε ὀργανωμένη κοινωνικὴ πρόνοια, ἔτσι ποὺ ἡ Μαῖα δὲν θὰ εἶχε παρὰ νὰ τηλεφωνήσῃ καὶ ἀπὸ τὸ πιὸ ἀπομεμακρυσμένο χωριὸ καὶ ἀμέσως νὰ δοθῇ ὑπεύθυνος περίθαλψις καὶ στὴν μητέρα καὶ στὸ παιδί. Ἐπειδὴ ὅμως σήμερα δὲν ὑπάρχει ἀκόμα στὴν Πατριδα μας αὐτὴ ἢ πρόνοια, δημιουργοῦνται καὶ τόσο μεγαλύτερες οἱ εὐθύνες γιὰ τὴν Μαῖα ἀλλὰ καὶ γιὰ κάθε πρόσωπο ποὺ τὸ ἐπάγγελμά του εἶναι κοινωνικόν. Θὰ ἤθελα δὲ νὰ τονίσω ἰδιαιτέρως ὅτι ἡ πρωτοπορικὴ προσπάθεια τῆς Μαῖας ἀλλὰ καὶ κάθε κοινωνικοῦ λειτουργοῦ πρέπει νὰ εἶναι ἢ τέχνη νὰ ξυπνᾷ τὸ κοινωνικὸ αἶσθημα τῆς ἀλληλεγγύης, δίδοντας βέβαια πρώτη τὸ παραδειγμα, νὰ κινῇ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ νὰ ζωντανεύῃ τὸ συναίσθημα τοῦ ἀλτρουισμοῦ σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ποὺ θὰ βρεθοῦν γύρω τῆς κάθε φορὰ, καὶ ἔτσι νὰ τοὺς κἀν πολύτιμους συνεργάτας τῆς, συχνὰ δὲ πρωτεργάτας σὲ κάθε κοινωνικὴ ἀνάγκη.

Τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἡ φροντίδα τῆς Μαῖας γιὰ τὸ νεογέννητο δὲν τελειώνει ὅμως ἔως ἐδῶ. Χρειάζεται ἀκόμη νὰ συστήσῃ τὸ ἀντιφυματικὸ ἐμβόλιο, νὰ πείσῃ τοὺς γονεῖς νὰ τὸ κάνουν καὶ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸ ἀντιφυματικὸ ἱατρεῖο τῆς περιφερείας τῆς γιὰ τὴν ἐκτέλεσί του. Ἀκόμη δὲ θὰ συστήσῃ τὴν τακτικὴ παρακολούθησι τοῦ παιδιοῦ στὰ ἱατρεῖα τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος ἢ σὲ ὅποιο ἄλλο παιδικὸ ἱατρεῖο εἶναι κοντὰ, ἂν δὲ στὴν περιφέρεια ἢ στὸ χωριὸ δὲν ὑπάρχουν τέτοια ἱατρεῖα, θὰ πρέπει μαζὺ μὲ τὸν κοινοτικὸ ἱατρὸ νὰ ἀναλάβῃ τὴν παρακολούθησι τοῦ παιδιοῦ (στὸ Βρεφικὸ Σταθμὸ ποὺ πρέπει νὰ ἔχῃ διοργανώσῃ στὸ Κοινοτικὸ Ἰατρεῖο), διαφωτίζοντας συνεχῶς

τὸ περιβάλλον του γιὰ τὴν σωστὴ περιποίησιν καὶ διατροφή του.

Ὁ κίνδυνος ὅμως γιὰ τὸ νεογέννητο δὲν προκύπτει μόνο ὅταν ἡ μητέρα εἶναι φυματική, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ὁποιοδήποτε ἄλλο ἄρρωστο πρόσωπο τοῦ ἀμέσου, συχνὰ δὲ καὶ τοῦ ἐμμέσου, περιβάλλοντός του. Ὁ δὲ κίνδυνος ἀπὸ τὰ ἄλλα αὐτὰ πρόσωπα εἶναι συχνὰ μεγαλύτερος γιὰ τὸ βρέφος, διότι συνήθως ἡ μητέρα ἀγνοεῖ τὴν ἀρρώστια τῶν γύρω της καὶ ἐπομένως δὲν παίρνει κανένα προφυλακτικὸ μέσον. Ἐπὶ πλέον, τὰ τρίτα αὐτὰ πρόσωπα (γιαγιά, παπποῦς, θεῖος κλπ.) εἴτε ἀπὸ ἀγνοίαν εἴτε ἀπὸ ἀμέλεια σκορποῦν τριγύρω τὰ μικρόβια χαϊδεύοντας καὶ φιλώντας τὸ μωρὸ καὶ φτύνοντας δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Γι' αὐτὸ ἡ παρατηρητικότητα καὶ ἡ διορατικότητα τῆς Μαΐας πρέπει νὰ ἀγκαλιάσῃ τὰ πάντα γύρω της καὶ νὰ μὴν τῆς ξεφύγῃ καμμιά λεπτομέρεια ἀπὸ τὶς συνθήκες διαβιώσεως τῆς οἰκογενείας πού τὴν κάλεσε γιὰ τοκετό, ὅποτε τῆς ἐπιβάλλεται νὰ ἐξηγήσῃ στὴν μητέρα τοὺς κινδύνους πού διατρέχει τὸ νεογέννητο καὶ πῶς μπορεῖ νὰ τὸ προφυλάξῃ ἀπ' αὐτούς.

Ὁ φυματικὸς πατέρας εἶναι ἡ περίπτωση πού ἰδιαίτερος ἐπίσης θὰ προσεχθῇ. Ἡ διαφώτισις θὰ παίξῃ καὶ ἐδῶ τὸν μεγαλύτερο ρόλο, μαζὺ μὲ τὸ ἀντιφυματικὸ ἐμβόλιο, καθὼς καὶ ἡ ὁποιαδήποτε βοήθεια καὶ διευκολύνσις νὰ εἰσαχθῇ ὁ ἄρρωστος στὸ Σανατόριο.

Ἡ ἔγκυος γυναῖκα πού στὸ ἱστορικὸ της ἀναφέρεται μία παλαιὰ πλευρίτιδα, μία ἀδενόπαθεια ἢ ὅποια ἄλλη παρόμοια κατάστασις θεραπευθείσης ἐξωπνευμονικῆς ἢ πνευμονικῆς φυματίωσης, ἔχει ἐπίσης ἀνάγκη ἰδιαίτερας παρακολουθήσεως κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐγκυμοσύνης καὶ τῆς λοχείας. Ἡ Μαῖα ἔχει καθῆκον νὰ μὴν παραβλέψῃ καθόλου αὐτὴ τὴν περίπτωσι, ἀλλὰ νὰ παραπέμψῃ τὴν πελάτισσά της στὸν εἰδικὸ γιατρό.

Τὸ κεφάλαιο ὅμως τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος τῆς φυματίωσης δὲν τελειώνει ἔως ἐδῶ. Μέσα στὰ πλαίσια τῆς ἀποστολῆς τῆς Μαΐας, καὶ ἰδιαίτερος τῆς Μαΐας τῆς ἐπαρχίας καὶ τοῦ Κοινοτικοῦ Ἰατροῦ, προέχει ἡ προσπάθεια τῆς διαφώτισεως τοῦ

κοινοῦ γύρω ἀπὸ τὰ θέματα τῆς ἀτομικῆς ὑγιεινῆς, κατοικίας, διατροφῆς, καθαριότητος καὶ διαφωτίσεως ἐν γένει, πού τόσο θὰ βοηθήσουν νὰ προληφθῇ ἡ φυματίωσις, ἀλλὰ καὶ τόσες ἄλλες ἀρρώστιες. Ἐπειδὴ δὲ τὸ παιδί μπορεῖ νὰ μολυνθῇ καὶ ἀπὸ πρόσωπα ἔξω τοῦ ἀμέσου περιβάλλοντός του (γείτονες, μακρυνούς συγγενεῖς), πρέπει ἡ Μαῖα νὰ διαφωτίσῃ τὴν μητέρα καὶ γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα, ἐξηγώντας της πῶς νὰ προφυλάξῃ τὸ παιδί της. Ἰδιαίτερος δὲ σὲ κάθε μητέρα, καὶ μάλιστα τοῦ χωριοῦ, μπορεῖ νὰ τονίσῃ καὶ νὰ ἐξηγήσῃ ὅτι τὸ παιδί της μπορεῖ νὰ μολυνθῇ καὶ νὰ ἀρρωστήσῃ πίνοντας ἄβραστο γάλα, καὶ μάλιστα ἀγελάδος. Ἀξίζει πολὺ ὁ κόπος νὰ μὴν κουρασθῇ ἡ Μαῖα νὰ ἐξηγήσῃ σὲ κάθε μητέρα πῶς νὰ βράσῃ τὸ γάλα πού θὰ δώσῃ στὰ παιδιά της, οὕτως ὥστε καὶ τὰ διάφορα μικρόβια νὰ καταστραφῶν καὶ οἱ βιταμίνες του νὰ διατηρηθῶν.

2) Τὸ τράχωμα. Τὸ τράχωμα, ὡς γνωστόν, εἶναι νόσος τῶν βλεφάρων τῶν ὀφθαλμῶν, μεταδοτικὴ ἀπὸ ἄνθρωπο σὲ ἄνθρωπο. Εἶναι χρονία νόσος, πού κατὰ ἓνα μεγάλο ποσοστὸ μπορεῖ νὰ προκαλέσῃ τύφλωσις. Ὑπολογίζεται ὅτι στὴν Ἑλλάδα ἐφ' ὄλων τῶν τυφλῶν τὸ 7-10% εἶναι συνέπεια τραχωμάτων. Εἶναι νόσος πού ἐνδημεῖ στίς πυκνοκατοικημένες συνοικίες πού καλύπτονται ἀπὸ τὴν ἀνθυγιεινὴ ἀκαθάρτη κατοικία, τὴν φτώχεια, τὴν ἔλλειψι τῶν στοιχειωδῶν μέσων ὑγιεινῆς καὶ γενικὰ ἀπὸ τοὺς δυσμενεῖς κοινωνικοὺς παράγοντας. Ὅπου οἱ δυσμενεῖς κοινωνικοὶ παράγοντες λείπουν, λείπει καὶ τὸ τράχωμα.

Ἡ πατρίδα μας θεωρεῖται ἀπὸ τὶς πιὸ τραχωματόπληκτες χώρες τοῦ κόσμου. Ἡ συχνότης λοιπὸν αὐτῆ τοῦ τραχώματος, καθὼς καὶ οἱ τόσο δυσάρεστες συνέπειές του (τύφλωσις), δημιουργοῦν γιὰ τὴν Μαῖα πού θὰ παρακολουθῇ τὴν ἐγκυμοσύνη μιᾶς τραχωματικῆς μητέρας πολὺ μεγάλη εὐθύνη. Γιὰ τὴν ἀντιμετώπισι τῆς εὐθύνης αὐτῆς ἓνα ὄπλο ἔχει κυρίως νὰ χρησιμοποιοῦν τὴν λεπτομερῆ καὶ ἐντατικὴ διαφώτισι πού, μαζὺ μὲ τὴν τακτικὴ θεραπεία στὸ ἀντιτραχωματικὸ ἱατρεῖο, μπο-

ροῦν νὰ σώσουν τὴν κατάστασι. Ἡ διαφώτισις στὴν προκειμένη περίπτωσι πρέπει νὰ ἀποβλέπῃ σὲ δύο σημεῖα: Πρῶτον, νὰ καταλάβῃ ἡ μητέρα ὅτι τὸ τράχωμα εἶναι μία σοβαρὴ ἀρρώστια πού μπορεῖ νὰ κἀνῃ τὸ παιδί τῆς ἀνάπηρο, ἀνίκανο γιὰ κανονικὴ ἐργασία, τυφλό. Δεύτερον, νὰ μάθῃ ἡ μητέρα τί πρέπει νὰ κἀνῃ γιὰ νὰ προφυλάξῃ τὸ παιδί τῆς ἀπὸ τὴν μόλυνσι.

Ἡ προφύλαξις αὐτὴ δὲν εἶναι τόσο δύσκολο νὰ τὴν ἐπιτύχῃ ἡ μητέρα οὔτε ἀπαιτεῖ ἰδιαίτερα ἔξοδα. Ἀρκεῖ μόνον νὰ καταλάβῃ ὠρισμένους κανόνες ὑγιεινῆς καὶ νὰ τοὺς ἐφαρμόσῃ ἀκριβῶς.

Τὸ τράχωμα εἶναι ἀρρώστια πού κυνηγᾷ τὰ βρώμικα χέρια. Τὸ ἄτομο λοιπὸν πού πλένει τακτικὰ τὰ χέρια του, κόβει τὰ νύχια του, δύσκολο μολύνεται καὶ ἂν ζῆ σὲ τραχωματικὸ περιβάλλον. Πρῶτος κανόνας, λοιπὸν, καθαρὰ χέρια, δεύτερος, καθαρὰ προσόψια, καθαρὰ μανδύλια πού δὲν θὰ τὰ χρησιμοποιῆ ποτὲ ἄλλος, καθαρὰ σεντόνια, καθαρὸ πάτωμα, χωρὶς σκόνῃ καὶ χῶμα, καὶ πρὸ πάντων σπίτι χωρὶς

μύγες. Γιὰ ὅλα αὐτὰ δὲν ἀπαιτοῦνται παρὰ ἡ καλὴ διάθεσι τῆς μητέρας καὶ ἀφθονο νερὸ καὶ σαποῦνι. Ἀπαιτεῖται ὅμως καὶ ἡ μεγάλη ἐπιμονὴ καὶ ὑπομονὴ τῆς Μαίας, διότι πολὺ συχνὰ τὰ τόσο ἀπλᾶ αὐτὰ πράγματα, ὅπως δηλ. ἡ καθαριότης, τὸ πλύσιμο τῶν χειρῶν κλπ., γίνονται πολὺ δύσκολα καὶ φαίνονται ἀκατόρθωτα ὅταν πρέπει κανεὶς νὰ τὰ ἐπιβάλλῃ καὶ νὰ τὰ κἀνῃ συνήθειες σὲ ἀνθρώπους πού γιὰ χρόνια ἐζήσαν μὲ ἀκριβῶς ἀντίθετες συνήθειες καὶ πού ἀφομοιώθηκαν μὲ τὴν ἀπαθλίωσι τοῦ οἰκογενειακοῦ ἀλλὰ καὶ τοῦ συνοικιακοῦ περιβάλλοντός των.

Βεβαίως οἱ ἴδιοι κανόνες ἰσχύουν καὶ γιὰ ὁποιοδήποτε ἄλλο μέλος τῆς οἰκογενείας ἔχει τράχωμα. Ἡ Μαῖα καὶ στὴν περίπτωσι αὐτὴ ὀφείλει νὰ μὴ δῆ μόνον τὴν μητέρα ἀλλὰ ὅλους γύρω. Καὶ μόνον ὑποψία τραχώματος νὰ ὑπάρχῃ, ἔχει καθῆκον νὰ διαφωτίσῃ τὴν μητέρα μὲ κάθε λεπτομέρεια πῶς θὰ προφυλάξῃ τὰ παιδιά τῆς ἀλλὰ καὶ τὸν ἴδιο τῆς τὸν ἑαυτό.

(Συνεχίζεται)

Ἔχετε κλίση στὴ μηχανικὴ;